

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 21/2024
24.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Тајјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Биљане Звонар, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 497/22 од 22.05.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 865/23 од 02.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2024. године, донео је, једногласно

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Биљане Звонар, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 497/22 од 22.05.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 865/23 од 02.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 497/22 од 22.05.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, за које кривично дело му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци, а затим му је опозвана условна осуда изречена правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 1035/21 од 19.07.2021. године, којом му је за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и шест месеци, са роком проверавања од 4 године, јер је ново кривично дело из члана 246а став 1. КЗ извршио у току времена проверавања, узимајући казну затвора од једне године и шест месеци као утврђену, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године, у коју му је урачунато време проведено у притвору.

Истом пресудом од окривљеног је у смислу члана 246а став 5. КЗ одузета опојна дрога и обавезан је да на име судског паушала плати износ од 10.000,00 динара, као и да на име трошкова кривичног поступка Вишем јавном тужилаштву у Београду плати

износ од 177.066,00 динара, а Вишем суду у Београду износ од 29.746,90 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 865/23 од 02.10.2023. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Београду и браниоца окривљеног, а пресуда Вишег суда у Београду К 497/22 од 22.05.2023. године, потврђена.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Биљана Звонар је поднела захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи плаћања трошкова кривичног поступка, као и да извршење правноснажне одлуке о трошковима кривичног поступка из пресуде Вишег суда у Београду К 497/2022 од 22.05.2023. године одложи односно прекине.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, наводећи да је повређена одредба члана 264. став 4. ЗКП којом је прописано да суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка, јер је, у конкретном случају, њиховим плаћањем доведено у питање издржавање окривљеног егзистенција, набављање неопходних лекова и обављање медицинских интервенција. Ово са разлога што је окривљени незапослено лице, без непокретне и покретне имовине, тешко је болестан и здравствено стање се током боравка у притвору погоршало до степена животне угрожености, због чега је хитно хоспитализован и оперисан, а и даље је у тешко гастролошком и кардиолошком стању које изискује детаљне прегледе и неопходне интервенције, што га чини неспособним за рад и остваривање прихода.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП је прописано да ће суд кад окривљеног огласи кривим, изрећи у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је ставом 4. истог члана прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 1. тачка 1) до б) и тачка 9) овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног и лица која је он дужан да издржава, а ако се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима председник већа, односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) тог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3), као и награда вештака стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 266. ЗКП, одређено је да награда и нужни издаци браниоца и пуномоћника оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама тог законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава суда, те да ће се, ако је окривљеном постављен бранилац, а плаћањем награде и нужних издатака би било доведено у питање издржавање окривљеног или издржавање лица које је он обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца исплатити из буџетских средстава суда.

Полазећи од цитираних законских одредби, а имајући у виду да је окривљени правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 497/22 од 22.05.2023. године правноснажно оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ и обавезан да накнади трошкове кривичног поступка, то је по налажењу овог суда правилно окривљени обавезан да накнади трошкове кривичног поступка. Ослобађање окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка у наведеном износу, уколико су испуњени законски услови из члана 264. став. 4 ЗКП и члана 266. ЗКП, у закону је предвиђено само као могућност, те суд није у обавези да окривљеног, у сваком случају ослободи од дужности накнаде трошкова кривичног поступка. Да ли, у конкретном случају, има места ослобађању окривљеног, од дужности плаћања трошкова кривичног поступка је питање чињеничних утврђења суда, а која не могу бити предмет разматрања Врховног суда у поступку по поднетом захтеву за заштиту законитости.

Стога су, оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног АА - адвоката Биљане Звонар да су побијана правноснажна решења донета уз учињену повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 264. став 4 ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.